

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VI. Alia quædam circa peccatum fictionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

XIII.
Peccatum
fictionis est
peccatum
subiectum
clavibus,
ergo tolli
nequit per
solum Bap-
tismum.

Secundò probatur conclusio: Peccatum fictionis est peccatum subiectum clavibus; ergo non potest tolli per solum Baptismum. Dices, non posse per se, sic tamen per accidens. Contra primò: Non ob aliud peccata clavibus subijciuntur, quàm ut Ecclesia de iis iudicet, nec ob aliud de iis debet ferre iudicium Ecclesia, nisi quia per se loquendo ipsi datur, ut in foro Pœnitentiæ remittantur: cum ergo omnino non possit hoc peccatum remittere, nec per se, nec per accidens, non spectat ad illius iudicium. Contra secundò: Quodcumque, ut supra dixi, aliquod peccatum remittitur per accidens ab uno Sacramento, semper est in ordine ad aliud Sacramentum, à quo remitti debet per se; sic quando Eucharistia aut aliud Sacramentum vivorum tollit per accidens peccatum in homine accedente bonâ fide, fit hoc cum ordine ad Pœnitentiâ, ad quam peccati illius remissio spectat per se.

SECTIO SEXTA.

Alia quadam circa peccatum fictionis.

I.
Qui novit se
à peccato il-
lo cessasse
nequam ab-
solvatur
Baptismus,
non eget con-
victione, nec
Sacramento
Pœnitentiæ
ut peccatum
illud remitta-
tur.
II.
Ad qua pec-
cata remitti-
nda re-
quirantur
simul Bap-
tismus & Sa-
cramentum
Pœnitentiæ.

HINC infero: Si constaret illum, qui fictus accessit ad Baptismum cessare ab actuali illo peccato eo tempore vel instanti, quo Baptismus perficitur, non egere ipsum vel contritione vel Sacramento Pœnitentiæ ut peccatum illud remittatur, sed sufficere attritionem cum Baptismo revivificante; rarò tamen hic casus contingit, ut advertit Suarez in eo, qui humano modo operans accedit ad Baptismum.

Casu itaque quo fictus quispiam accedit ad Baptismum, requiritur per se loquendo Baptismus & Pœnitentiæ ad gratiam illi homini conferendam. Ratio est, quia sunt peccata diversæ rationis remittenda, nempe ante & post Baptismum; peccatum enim fictionis esse simpliciter peccatum post Baptismum commissum, & fatentur omnes, & præter dicta probatur, quia sicut actus boni eodem etiam instanti, quo gratia confertur, elicit, si naturâ illam sequatur, sunt simpliciter hominis iustificati, & vivi membri, ut ostenditur ex Concilio Tridentino sess. 6. can. 32. & fatentur Theologi communiter, ita cum hoc peccatum naturâ subsequatur characterem impressum, & Baptismum collatum, est simpliciter hominis baptizati. Cum ergo unum peccatum mortale pro præsentî statu remitti non possit sine alio, cum gratia, sine quâ de facto nullum peccatum remittitur, æqualem dicat oppositionem cum omnibus, consequenter gratia conferri non potest, nisi per eam causam, quæ peccata illa tanquam materiam suam respicit, sicque non nisi per Baptismum simul & Pœnitentiâ, Baptismus ob peccatum originale requiritur, & alia ante Baptismum commissâ, Pœnitentiâ ob peccatum fictionis, & alia post Baptismum jam susceptum.

III.
Objic. Pec-
catum fictio-
nis indirectè
saltem, &
per accidens
hic & nunc
tollitur per
Baptismum.

Dices: Baptismus hic indirectè saltem & per accidens tollit peccatum fictionis, & reliqua post Baptismum commissâ, confert enim simul cum Pœnitentiâ primam gratiam, per quam peccata omnia ante commissâ remittuntur, quidni ergo id præstare poterit cum attritione sine Pœnitentiâ. Confirmatur: Ut Sacramentum conferat effectum impeditum per obicem, sufficit quòd tollatur obex, sed obex sufficienter tollitur per attri-

tionem, ut supra diximus de Confirmatione & Eucharistiâ conferentibus per accidens primam gratiam; nec enim tolli obicem est tolli peccatum simpliciter, sed in ratione voluntarii, hoc autem modo tollitur dum retractatur per attritionem, alioqui nunquam sufficeret attritio ut Baptismus & Pœnitentiâ tollerent peccata, quæ propriè ad ipsa pertinent.

Ad argumentum respondetur, rationem cur non possit Baptismus id præstare esse, quia cum aliunde habeamus ex Concilio Tridentino & Patribus hoc peccatum spectare ad Sacramentum Pœnitentiæ tanquam per illud remittendum, si Baptismus positâ attritione posset illud remittere, sequeretur Pœnitentiâ nunquam posse illud remittere, nec per se, nec per accidens, cum per se requiratur Pœnitentiâ talem dispositionem antecedentem, per quam una cum Baptismo semper necessariò tollitur hoc peccatum, sicque frustra Christus hoc modo Sacramentum Pœnitentiæ instituisset, imò impossibile est, ut hoc modo illud institueret.

Ad confirmationem dico, attritionem respectu diversorum Sacramentorum diversimodè tollere obicem, respectu Baptismi ad peccata ante Baptismum, & Pœnitentiæ ad peccata post Baptismum commissâ, per se, respectu Confirmationis & aliorum Sacramentorum per accidens: ubi ergo sunt diversæ rationis peccata tollenda, ut hic contingit, tollet quidem obicem, sed respectu causæ sufficientis ad hæc peccata tollenda, ad quorum unum requiri Pœnitentiâ jam ostensum est.

Juvant se ergo invicem Baptismus & Pœnitentiâ ad gratiam hic conferendam, sicut duo levantes idem pondus, ad quod unus solus est impar, vel sicut species & potentia ad actum visionis: vel potiùs in re morali, sicut, si quis per duas actiones, quibus injuriam duobus diversis inferens infamiam contraxisset, à quâ per dignitatis alicujus collationem esset liberandus. Verum est quidem à quocumque conferretur hæc dignitas, tolleretur infamia, conferri tamen à neutro potest sine concursu alterius.

Quod verò fundamentum habeat hæc sententia in Concilio Tridentino, præter dicta constat ex sessione illâ 14. cap. 2. citato, ubi docet Concilium omnes, qui peccato aliquo, quale peccatum fictionis esse ostendimus, contaminati sunt, debere ante tribunal Pœnitentiæ tanquam reos sibi, ut per Sacerdotum sententiam ab eo liberentur. Tandem in fine capituli sic habet: *Est autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, ut nondum regeneratis ipse Baptismus.*

Quando verò Sanctus Thomas artic. illo 10. ad secundum dicit peccatum fictionis tolli per Pœnitentiâ, reliqua verò per Baptismum, intelligendus est formaliter, nempe tribuendo singula singulis, rationem cur hic requiratur Pœnitentiâ, esse peccatum fictionis, cur Baptismus alia peccata, licet utrumque Sacramentum ad hunc effectum indivisibiliter concurrat. Secundò alii, & probabiliter dicunt, solum velle Sanctum Thomam peccatum fictionis tolli directè per Pœnitentiâ, non per Baptismum, licet realiter ab hoc etiam tollatur, seu ita tolli, ut cesset omnis obligatio illud amplius conficiendi, quod non fit quando per accidens per Eucharistiâ, aut aliud Sacramentum datur prima gratia, & peccata remittuntur. Notandum verò Sanctum

IV.

Resp. Ossen-
dendo quod
ob causam
nequeat Ba-
ptismus, ut
indirectè
quidem pec-
catum fictio-
nis remitta-
te.

V.

Attritio res-
pectu diver-
sorum Sa-
cramento-
rum, diversa
simodè tollit
obicem.

VI.

Baptismus
& pœnitenti-
a in gratiâ
conferendâ
se hic invicem
juvant.

VII.

Non laus est
Concil. Trid.
desumitur
argumentum
ad
ostendendum
tam Bap-
tismus quam
pœnitentiâ
ad peccati
fictionis re-
missionem
requiri.

VIII.

Quo sensu
dicat S. Tho-
mas pecca-
tum fictionis
tollit per pœ-
nitentiâ,
reliqua per
Baptismum.

Thomam

Thomam hîc nunquam asserere peccatum fictio- nis prius tolli per Pœnitentiam, sed solum illo ablato per Pœnitentiam, Baptismum tollere reliqua, nempe formaliter, & modo jam dicto.

IX.
Remissis per
Baptismum
reviviscen-
tem peccatis,
pœna etiam
omnes pecca-
tis ante Bap-
tismum com-
missis debita
remittitur.

Secunda conclusio: Quando Baptismus reviviscit per Pœnitentiam, non solum tolluntur peccata omnia mortalia, sed etiam pœnæ iis peccatis debita, quæ ante Baptismum fuerant commissa, non tamen omnis pœna respondens peccatis post eum commissis: ita Sanctus Thomas ad tertium ratio est, quia licet Baptismus in hoc casu neces- sariò tollat peccata commissa post Baptismum, cum unum mortale remitti in hoc statu non possit sine alio, at verò pœnæ unius peccati mortalis remissio non est necessariò connexa cum remissione pœnæ alterius, saltem in ratione tempo- ralis, ac proinde non alio modo pœna horum peccatorum remittetur, quàm si Baptismus non revivisceret.

Tertia conclusio: Confirmatio, aut aliud Sa- cramentum fictè susceptum non reviviscit per so- lam attritionem, sed vel requiritur contritio, vel Pœnitentia. Ratio est eadem quæ pro primâ conclusione; Pœnitentia enim per se est instituta ad tollenda peccata omnia post Baptismum com- missa, juxta dicta, unde de hoc peccato minor videtur difficultas quàm de fictione in Baptismo, cum hoc non naturâ solum, sed tempore Bap- tismum sequatur.

X.
Confirmatio
fictè suscepta
non revivif-
cit per solam
attritionem.

Quarta conclusio: Si, ubi quis Baptismum fictè suscepit, postea eliciens actum attritionis accedat ad aliud Sacramentum præter Pœniten- tiam, Confirmationem exempli gratia, vel Eu- charistiam, putans bonâ fide se esse contritum recipiet gratiam: ita Suarez sect. 5. conclusio. 4. Ratio est, quia quodvis Sacramentum, ut supra diximus, bonâ fide susceptum, potest per acci- dens conferre primam gratiam, & ex attrito fa- cere contritum.

XI.
Fictè Bap-
tismus acce-
dens attri-
tioni ad Con-
firmationem
putans se esse
contritum,
recipit gra-
tiam.

DISPUTATIO SEXAGESIMA SEPTIMA.

De Sacramentis Legis Scriptæ, & Legis Naturæ.

VARIA in Lege scripta fuisse Sacramenta indubitatum est; sacra enim Scriptura hoc apertè diversis locis indicat, ut in libro Exodi, Levitici, Numerorum, & Deuteronomii. Vnde in Concilio Florentino, decreto ad Armenos asserit Eugenius Pontifex Sacramenta Nova Legis multum differre à Sacramentis antiqua. Evidenter ergo supponit Sacramenta quadam in antiquâ Lege existi- tisse: sed sicut veteris Legis Sacerdotium, seu Aaronicum in Sacer- dotium Christi est mutatum, ita & antiqua Legis Sacramenta, in Sa- cramenta Nova: cum enim umbra tantum fuerint ac figura nostro- rum, his institutis cessarunt antiqua.

SECTIO PRIMA.

An Sacramenta Legis Mosaicæ gra- tiam suscipientibus contulerint
Ex opere operato.

I.
Quatuor an-
tiqua Legis
Sacramenta
Circumci-
sionem,
Agnum Pas-
chalem, Pu-

ANCTUS Thomas primâ secundæ, quæst. 102. art. 5. veteris legis Sa- cramenta ad quatuor reducit: Circumcisionem, quæ erat nota po- puli Dei, cui in lege nova successit Baptismus: Agnum Paschalem, quæ umbra quadam

fuit, & figura Eucharistia, in hac quippe verus Agnus continetur qui hominum animas pascit ac nutrit: Purificationes, quibus in lege gratiæ re- spondet Sacramentum Pœnitentiæ; ut enim apud populum Israëliticum homines per illas ab im- munditiis legalibus mundabantur, ita nunc per pœnitentiam mundamur à peccatis, ac demum ad Sacerdotum consecrationem, cui apud nos suc- cedit Ordo.

Tribus aliis Legis novæ Sacramentis nullum respondebat in lege veteri Sacramentum, Confir- matio namque plenitudinem gratiæ, quæ legis novæ propria est, significat: Extrema-unctio & Matrimo- nis dispositio.

risationes,
& Consecra-
tionem Sa-
cerdotum
numerat
Dicitur An-
gelicum.

II.
Confirmatio
novæ legis
matrimonii
dispositio